

בס"ד

כתיבה ועריכה: מאיר אביטן, פותח עבור
רשת אמית תשס"ב - 2002

מרכז חקירה וניתוח
יחידה ד'

עיבוד המידע התורני
קריאת מאמר תורני

יחידת העמקה
מאמר העוסק בחיבור זרם
חשמל בשבת משום "מוליד"

המשימה:

עבדו עפ"י ההוראות המופיעות ביחידה.
קראו את המאמר מתוך ספר תחומין כרך ב', תשמ"א

"מוליד זרם חשמלי בשבת"

מחבר המאמר: פרופ' זאב בר' נחום הלוי.

המאמר נמצא ביחידה ג', מקור 5 מאמר 1

הגבולות
ראשונה
בלאחי

איגוד קוראים
לאחי גילוי?

התבוננות ראשונית במאמר

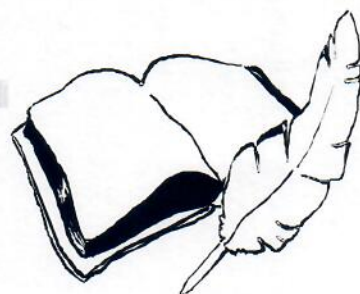
יש לרפרף על פני המאמר בזמן קצר מבלי לקראו בפירוט, ועם זאת, לנסות לשאוב ממנו מידע ראשוני. מטרת הקריאה הראשונית היא לגבש הערכה לגבי מידת התאמת המאמר לצרכי הקורא. לאחר שנמצא שהמאמר עונה על הדרישות הראשוניות יש לזהות מסי פרטים חיוניים:

1. שם המאמר:

השם מכיל מידע אודות הנושא.

2. שם המחבר, עיסוקו, תוארו:

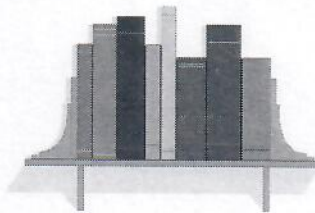
הפרטים אודות המחבר חשובים בכדי לקבוע אם הוא בר סמכא בנושא. כמו כן, לצורך השוואת מקורות נוספים בהם מופיע מידע שחובר על ידו. חשוב לציין שבספרות התורנית לא תמיד יש מידע על הכותבים. בכדי לדעת על תוקף סמכותו של הכותב יש לברר על דמות הכותב.

3. שנת חיבור המאמר: _____.

השנה מאפשרת לזהות באיזו תקופה נכתב המאמר ולבחון את מידת העדכניות שלו. בחיבורים הלכתיים לאו דוקא החדש הוא המעודכן, בדרך כלל, כל החידושים התורניים מבוססים על תפיסות חכמים קודמות. יסודות ההלכה משמשים מפתח לתשובות גם בתחומי טכנולוגיה מתקדמים. שנת חיבור המאמר מאפשרת את זיהוי התקופה, השוואת מאמרים ובדיקת השתלשלות ההלכה בסדר כרונולוגי. כמו כן, השנה מאפשרת לבחון על רקע התקופה את התיחסות הפוסקים לעניינים טכנולוגיים וככל שהמאמר ישן יותר עולה הסבירות שהפסיקה שנקבעה אינה נכונה להיום, כי המכשיר הטכנולוגי שונה. לדוגמא, שעון שבת בגלגוליו : שעון שבת מיכני, חשמלי, דיגיטלי.

4. מהיכן הובא המאמר: _____.

פרט זה מעיד על רמתו התורנית וסוגו של המאמר. אך פעמים רבות המאמרים מתפרסמים כקובץ בספר ממנו לא ניתן ללמוד על רמתו של המאמר. ויתכן גם שמאמרים המתפרסמים בכתבי עת בלתי מוכרים יחדשו חידושים הלכתיים גדולים יותר ממאמרים המתפרסמים בכתבי עת מוכרים.

5. האם מופיעים במאמר מבוא, תמצית וסיכום: _____.

מאמרים המתפרסמים בכתבי עת מכילים בד"כ מבוא, תמצית, סיכום, ראשי פרקים, ועוד, המקלים על התמקדות במידע הרלוונטי. לעומת זאת, במאגרי השו"ת או בספרות התורנית אין ארגון וחלוקה מסודרים של החומר, אם כי אפשר למצוא מאמרים תורניים, בעיקר בעת החדשה, הבנויים על פי המבנה דלעיל.

6. האם ניתן לאתר רשימת מקורות שתוכל לשמש אותנו לצורך הרחבה ועיון:

כמעט בכל מאמר או חיבור תורני יש התייחסות למקורות שונים שיכולים לשפוך אור על הנושא.

הגבולות
שניה
בלאחרי

התבוננות שניה במאמר

התבוננות שניה מאפשרת לקורא להעמיק בתוכן המאמר. לאחר מיון ראשוני מעמיק הקורא בפרטי המאמר ומציין לפניו את הנקודות והעניינים שמשרתים את מטרתו.

הכותרת מציינת שהמאמר עוסק ב: _____

פירוט הנקודות העיקריות במאמר:

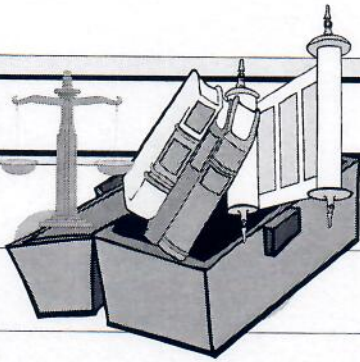
האם ניתן למצוא סיכום במאמר ביחס לנושא הנידון? _____
אם כן, מהו?

א. במאמר ניתן למצוא מושגים רבים. התבוננו שוב במאמר, ורשמו את המושגים המדעיים.

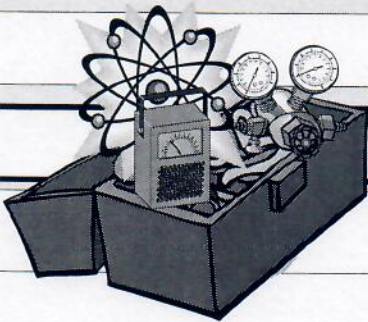
ב. במהלך לימוד וקריאת המאמר ציינו את המושגים ההלכתיים שתפגשו.

מושגים הלכתיים

מושגים מדעיים-טכנולוגיים

הסבר למושגים תוכלו למצוא בארגזי הכלים.

התבוננות שלישית במאמר

המאמר פותח במבוא העוסק בהבנת פעולתו של המעגל החשמלי מבחינה מדעית.

לאחר המבוא מביא כותב המאמר ציטוט מתוך ספר שאלות ותשובות (להלן שו"ת) "בית יצחק", יורה דעה, חלק ב', מפתחות, הגהות והשמטות בסוף הספר, סימן ל"א קטע ב' במאמר.

קראו קטע ב' 1 במאמר, העזרו בארגו הכלים המדעי והתורני להבנת המושגים שלפניכם.

"יש לאסור יצירת הזרם החשמלי בחוטמים משום איסור "מוליד", דע"י סגירת זרם העלעקטרי נולד כח עלעקטרי וזה אסור בשבת, דכמו ב"סחופא כסא אשיראי" (לתת ריח בושם בכגד בשפיכת בושם על גביו), דאמרינן בביצה כ"ג דאסור משום דמוליד ריח...".

מסקנתו של ר' יצחק שמעלקיש (ה"בית יצחק") היא: _____
 משום איסור _____
 מדאורייתא או מדרבנן? _____ זאת מתוך דמיון
 ל"מוליד ריח".
 ה"בית יצחק" מביא התייחסות של רבנים לסוגיה זו אולם מחבר המאמר מעיר בהערת אגב שישנו פוסק הסובר אחרת.

קראו קטע ב' 2:

מיהו הפוסק? _____
 מהי סברתו? _____
 האם מדאורייתא או מדרבנן? _____

מחבר המאמר מתייחס למקור עליו נסמך בעל ה"בית יצחק" - מסכת ביצה, דף כ"ג.

לפניכם הסוגיה, לימדו אותה.

מסכת ביצה, כ"ב ע"ב

הסוגיה קובעת שאסור להניח כוס מבושם (המכילה תבלינים בעלי ריח) על בגדים בשבת ובחג כדי להעביר את הריח לבגדים.

ניתוח הסוגיה

95

ביצה

פרק שני

יום טוב

כב ע"ב

ומניחין את המוגמר (מיני בשמים) על גחלים לבשם את הבית ביום טוב. ועושים גדי מקולס גדי שצולים אותו בשלמה ואבריו הפנימיים כסמוך לו כלילי פסחים כדרך שהיו עושים במקדש. וחכמים אוסרין משום שנראה כמקריב קדשים בחוץ.

מוגמר - לכוונה על גבי גחלים. מקולס - כרעיו וכני מעיו תלויין חוזה לו נלדו כשוליהו. והיו עושין זכר למקדש, שכתוב בו "על כרעיו ועל קרניו". ומקולס לשון גבור מוויין שקלי זיינו תלויין לו נלדו, כדמחזקתין "וזכר נחשת" - וקולסא דנחשת (שמאל א' יו). וחכמים אוסרין - בשלשמן. נקבא - משום אשווי נומות, וכמונא: - משום דלאו זורץ כל נפש הוא, ומהאי טעמא אסרינן ליה כפתות צפרק ראשון (א' ה): "אשר יאכל לכל נפש" - דבר השוא לכל נפש, זה אינו אלא למטונקים, או למי שריוה רע. וכגדי מקולס - מפני שדומה לקדשים, ויאלמנו: מותר להקדיש ולאכול קדשים בחוץ.

אמר רב אסי: מחלוקת זו במוגמר היא כאשר הוא מניח לגמר כלומר לבטם בגדים על ידי הבשמים הללו. אבל להריח - דברי הכל מותר שדבר זה הוא כאשר הנאות שמוחר להדליק אש בשבילן ביום טוב. מיתביי (חכמים) על כך ממה ששנינו בחוטפתא:

ומניחין את המוגמר ביום טוב, ועושים גדי מקולס כלילי פסחים. וחכמים אוסרין.

אין מכבדין בית המטות ביום טוב ושל בית רבן גמליאל היו מכבדין. אמר ר' אלעזר בר' צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא, ר' צדוק, לבית רבן גמליאל וראיתי שלא היו מכבדין ממש את בית המטות ביום טוב, אלא כך היו עושים: מכבדין אותן מערב יום טוב, וסודרין עליהם סדינן כדי שלא יתלככו, ולמחר כשאורחים נכנסין מסלקין את הסדינן ונמצא הבית מתכבד (מתנקה) מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן, ולא בזה נחלקו, וכן ואין מניחין את המוגמר ביום טוב, ושל בית רבן גמליאל מניחין. אמר ר' אלעזר בר' צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, ולא היו מניחין את המוגמר ביום טוב ממש, אלא מביאין ערודסקאות (מחוחות) של ברזל ומעשנין אותן מערב יום טוב כבושם, ופוקקין נקביו מערב יום טוב, ולמחר כשאורחים נכנסין פותחין את נקביו והריח יוצא, ונמצא הבית מתנבד (מתבשם) מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן, ולענינו למדנו שלא דובר הולדת הריח עצמו. אלא עלינו לחזור מן הדבר כפי שאמרנו, אי אתמר הכי אתמר (אם נאמר דבר כענין זה כך נאמר) אמר רב אסי: מחלוקת זו היא לעשות בשמים להריח, אבל לגמר (לבשם את הכגרים) - לכל הדעות אסור. איבעיא להו (ושאלה להם ללומרים) השאלה: מהו האם מותר לעשן פירות בעשן בשמים בוערים כדי לבשם את ריחם? אמר רב ירמיה בר אבא אמר בשם רב: אסור, ושמאלא אמר: מותר. רב הונא אמר: אסור מפני שמכבה שכאשר שמים את עצי הכוסם על הגחלים הרי הן כבות מעט. אמר ליה (וזה) רב נחמן:

גמרא אמר רב אסי: מחלוקת לגמר, אכל להריח - דברי הכל מותר. מיתביי: אין מכבדין בית המטות ביום טוב, ושל בית רבן גמליאל מכבדין. אמר רבי אליעזר בר צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, ולא היו מכבדין בית המטות ביום טוב, אלא סדינן אותן מערב יום טוב, ופוקקין עליהם סדינן. ונמצא הבית מתכבד מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן, ולא בזה נחלקו, וכן ואין מניחין את המוגמר ביום טוב, ושל בית רבן גמליאל מניחין. אמר ר' אלעזר בר' צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, ולא היו מניחין את המוגמר ביום טוב, אלא מביאין ערודסקאות של ברזל ומעשנין אותן מערב יום טוב, ופוקקין נקביו מערב יום טוב, ולמחר כשאורחים נכנסין פותחין את נקביו, ונמצא הבית מתנבד מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן! אלא, אי אתמר הכי אתמר: אמר רב אסי: מחלוקת להריח, אכל לגמר - אסור.

אמר רב אסי: מחלוקת לגמר, אכל להריח - דברי הכל מותר. מיתביי: אין מכבדין בית המטות ביום טוב, ושל בית רבן גמליאל מכבדין. אמר רבי אליעזר בר צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, ולא היו מכבדין בית המטות ביום טוב, אלא סדינן אותן מערב יום טוב, ופוקקין עליהם סדינן. ונמצא הבית מתכבד מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן, ולא בזה נחלקו, וכן ואין מניחין את המוגמר ביום טוב, ושל בית רבן גמליאל מניחין. אמר ר' אלעזר בר' צדוק: פעמים הרבה נכנסתי אחר אבא לבית רבן גמליאל, ולא היו מניחין את המוגמר ביום טוב, אלא מביאין ערודסקאות של ברזל ומעשנין אותן מערב יום טוב, ופוקקין נקביו מערב יום טוב, ולמחר כשאורחים נכנסין פותחין את נקביו, ונמצא הבית מתנבד מאליו. אמרו לו: אם כן - אף בשבת מותר לעשות כן! אלא, אי אתמר הכי אתמר: אמר רב אסי: מחלוקת להריח, אכל לגמר - אסור.

אמר רב אסי: מחלוקת להריח, אכל לגמר - אסור. איבעיא להו: מהו לעשן? רב ירמיה בר אבא אמר רב: אסור, ושמאלא אמר: מותר. רב הונא אמר אסור, מפני שמכבה. אמר ליה רב נחמן: ונימא מר מפני שמבעיר! - אמר ליה: תחלתו מכבה וסופו מקעיר. אמר רב יהודה: על גבי גחלת אסור, - אסור.

הדבר כפי שאמרנו, אי אתמר הכי אתמר (אם נאמר דבר כענין זה כך נאמר) אמר רב אסי: מחלוקת זו היא לעשות בשמים להריח, אבל לגמר (לבשם את הכגרים) - לכל הדעות אסור. איבעיא להו (ושאלה להם ללומרים) השאלה: מהו האם מותר לעשן פירות בעשן בשמים בוערים כדי לבשם את ריחם? אמר רב ירמיה בר אבא אמר בשם רב: אסור, ושמאלא אמר: מותר. רב הונא אמר: אסור מפני שמכבה שכאשר שמים את עצי הכוסם על הגחלים הרי הן כבות מעט. אמר ליה (וזה) רב נחמן:

וימא מר (ושיאמר אזוני) מפני שמבעיר, שחרי אחר כך הבשמים מכעירים את הגחלים ביתר שאת, ויש לחשוש לכך ומדוע אין אתה חושש להבערה? אמר ליה (וזה): אכן כך הוא, תחלתו מכבה וסופו מבעיר. אמר רב יהודה: לשים אבקת בשמים על גבי גחלת עצמה אסור מפני הטעמים שהסברנו.

וימא מר (ושיאמר אזוני) מפני שמכבה (שם). מפני שמכבה - דפרסיית אינו שזה לכל נפש, לפיכך אסור לעשות אצ מלאכה בשבילה. ונימא מר מפני שמבעיר - כשמים, שגם זה אצ מלאכה. אמר ליה תחלתו מכבה וסופו מבעיר - ומדוע הו' ביה, ואלא קמא קמא נקטי. על גבי גחלת אסור - לדיכא מכבה ומבעיר.

מסכת ביצה, כ"ב ע"ב

בג ע"א

ביצה

פרק שני

יום טוב

96

על גבי חרס - שהמיקו. מותר - דכתיב ליה, והערה נמי על ידי שיער...

אכל לשים על גבי חרס לוחט - מותר, משום שאין בו משום כבוי והבערה...

על גבי חרס - מותר. ורבה אמר: על גבי חרס נמי אסור, דקא מוליד ריחא...

על גבי חרס - מותר. ורבה אמר: על גבי חרס נמי אסור, דקא מוליד ריחא...

רבה אמר: על גבי חרס נמי אסור, דקא מוליד ריחא. ורבה אמר: על גבי חרס נמי אסור...

רבה אמר: על גבי חרס נמי אסור, דקא מוליד ריחא. ורבה אמר: על גבי חרס נמי אסור...

תוספות

על גבי חרס מותר - מירש רש"י: משום שאין כאן כבוי, ואי משום הבערה...

א "רעושין גדי מקולס" תנאי, רבי יוסי אומר: תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדי מקולס...

ב משנה, שלשה דברים רבי אלעזר בן

ההלכה הזאת. לרב גביהא, ומשמיה דברא רבה אמריה נהליה נוסחמו של אדם...

א תניא (שנויה ברייתא) ר' יוסי אומר: תודוס איש רומי הנהיג את בני רומי לאכול גדי מקולס...

ב משנה שלשה דברים ר' אלעזר בן

הש"ס

מסריס, נ, א, ס"ב, ירושלמי

מ"ב

ית

חא בכתיים

זאא ממוללו

ו'.

שא בכתיים:

כתיים: קא

קטורא.

בה בכתיים:

מ' דרבה.

ידי דתוח

ות.

יומקבילת:

ובמקבילת:

רפית בשתי

ש"ס שונים

יכלקטורת

ו של עשו

מן השרש

זכיל לשרש

המלה הוא

(נכריס:

קסדה,

זמה ויש

כינות

לף המצוי

ה הקסדה.

כינות

וודוס)

ס העברי

וא אחד

עיונים

מסכת ביצה, כ"ב ע"ב

ניתוח הסוגיה, המשך-העזרו בלימוד הסוגיא

הגמרא מסכמת:

"אי איתמר הכי איתמר: אמר רב אסי - מחלוקת להריח, אבל לגמר אסור. איבעיה להו - מהו לעשן?...". מסביר רש"י: פירות כעשן לקלוט טעם הבושם. (המחלוקת היא בענין עשיית בשמים להרחה, אבל פעולת בישום הבגדים לכל הדעות אסורה).

ושמואל אמר

אמר ר' ירמיה בר רב אבא אמר רב

ר' הונא אמר אסור מפני

מפני שמכבה את
רש"י: _____

(כאשר שמים עצי בושם על הגחלים הרי הן כבות מעט).

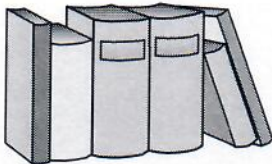
אמר ליה רב נחמן

מפני _____

(שהרי אחר כך הבשמים מבעירים את הגחלים ביתר שאת ויש לחשוש לכך, ומדוע אין אתה חושש להבערה?).

אמר ליה

תחילתו
וסופו

א"ר יהודה

לשים אבקת בשמים

על גבי חרס (לוהט)

נימוק: _____

על גבי גחלת (עצמה)

נימוק: שיש איסור א.

ב.

רבה אמר: על גבי חרס

נמי (גם)

רש"י מסביר: _____

נימוק: _____

והרי ביום טוב אסור ליצור דברים חדשים.

מסכת ביצה, כ"ב ע"ב

ניתוח הסוגיה, המשך

"רבה ורב יוסף דאמרי תרויהו: (שאמרו שניהם הלכה זו) סחופי כסא אישראי ביומא טבא אסור, מאי טעמא - משום דמוליד ריח".

רש"י מסביר - "סחופי": _____ :
(הנחת כוס שיש בה בושם על בגדי משי ביו"ט - אסור משום שהוא מוליד ריח חדש בבגד).

שואלת הגמ': "ומאי שנא ממוללו ומריח בו וקוטמו ומריח בו"?!
(במה שונה הדבר "ממוללו ומריח בו" שהרי מותר לקחת עצי בשמים ולמולל (בין האצבעות ולהריח בהם, הלא גם במקרה זה הוא מוליד ריח?!).
ומתוצאת הגמ': התם - ריח מיהא אתא ואוסופי הוא דקא מוסיף ריחא.
הכא - אולודי הוא דקמוליד ריחא".

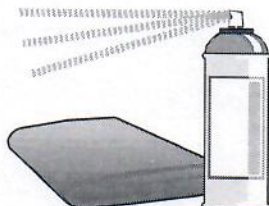
הסבר: התם (שם) - _____
הכא (כאן) - _____

המאירי מפרש: על גבי חרס אסור.
רש"י מפרש: שהריח נכנס לחרס, ואנו מפרשים על הריח היוצא משם...
שהריח היוצא על ידי האור לא היה מורגש כלל קודם.
"סחופי כסא - ואע"ג דלאו גימור כלים לגמרי הוא מ"מ איכא אלודי ריחא בכלים".

השלימו באחת מהמילים שבסוגריים: - העזרו במאמר, קטע ב' 4, ב 5

במקרה שלנו "סחופי כסא" מדובר ב _____ (שבת, יו"ט).
ואם ביו"ט נאסר הדבר קל וחומר בשבת האיסור כאן הוא איסור _____ (דרבנן, דאורייתא).
לפי פירוש רש"י - אסור _____
לפי פירוש המאירי - אסור _____

למסקנה: - עפ"י המאמר, קטע ב' 6
בגד מבושם הוא כאילו יצירה חדשה והרכבה חדשה, בכך נוצר סוג בגד "חדש" או חרס "חדש", לעומת זאת, הממולל הדס אינו יוצר יצירה חדשה אלא מזרז את הוצאת הריח הקיים כבר ואינו מחדירו.

קיראו את דברי הרמב"ם בהלכות יו"ט, פרק ד', הלכה ו' - עפ"י המאמר בקטע ב' 7

"אין מעשנין בקטורת ביום טוב מפני שהוא מכבה. ואפילו להריח בה, ואין צריך לומר לגמר את הבית ואת הכלים שהוא אסור..."

הרמב"ם פסק כמו _____ שהתירו באוכל נפש לעשן פירות אבל השמיט את כל דין "מוליד ריח" בשבת ובמיוחד את הגמ' של איסור סחופי כסא אשיראי. "המגיד משנה" כותב במקום:

"ושם מוכיח בגמרא שאפילו כלי שנתגמר לא יכפה אותו על הבגדים כדי שיקלטו הבגדים את הריח שהרי זה מוליד ריח בבגדים. וכן כתבו ז"ל וזהו שאמרו שם סחופי כסא אשיראי אסור, וכל זה נכלל" במה שאמר רבינו שלגמר את הכלים אסור."

עיינו במאמר קטע ב' 8 מהמילים "ונראה לי" בסוגיא יש כמה דרגות של איסורי דרבנן:

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

לענין תחילת הסוגיא בגימור פסק הרמב"ם כרבנן ולא כרבן גמליאל האסור לגמר. את הסיפא של הגמ' לענין מוליד ריח לא הזכיר כלל?! לכן נראה שהרמב"ם אינו סובר שיש איסור דרבנן של מוליד ריח.

בטור מובא בדומה הרמב"ם וזה לשונו - עפ"י המאמר, קטע ב' 9:

אין עושין מוגמר, פירוש שמפור מיני בשמים על גחלים בין אם מכוון להריח בין אם מכוון לגמר את הבית או הכלים, אבל אם עושה כדי ליתן ריח טוב בפירות למתקן אכילה מותר, לא שנא אם מפורן ע"ג תרם או ע"ג גחלת" (שו"ע א"מ תקי"א סק"ד).

המתבר מביא את לשון הטור ומוסיף הרמ"א (שיטת הרמ"א ופירוש ה"מגן אברהם") עפ"י המאמר, קטע ג' 1:

"ואסור לסחוף כוס מבושם על הבגדים משום מוליד בהן ריחא". ומפרש המ"א ד"ה ואסור לסחוף: "ואע"ג דמותר למלול עשבים כמ"ש סימן שכ"ה ס"ה דהתם ריחא מיהא איתא אוסופי הוא דקמוסיף, ואין להביא ראיה מכאן דבגד שמריח כבר מותר ליתן עליו בשמים שיריח יותר, דשאני הכא שהריח הוא שם רק שמוסיפו במלילתו שיצא הריח משא"כ בבגד דמ"מ מוסיף ריח חדש. ומ"מ אתרוג שהיה מונח בעי"מ על הבגד ונטלו מותר להתחוררו ביו"ט דאינו מריח יותר בשל כך".

עפ"י קטע ג' 2 נתינת כוס מבושם על הבגדים אסורה אפילו על בגד שמריח משום מוליד ריח חדש. אולם לגבי אתרוג שהיה מונח מערב יו"ט על הבגד ונטלו והחזירו - מותר, משום שאין כאן מין ריח חדש, למרות שהריח מתחזק כעת בגלל החזרת האתרוג.
וכך פסקרבי שניאור זלמן מלאדי בספרו שולחן ערוך הרב:

לסברתנו בדברי שו"ע הרב וז"ל: "לפי שאסור להוליד ריח ביו"ט בדבר שלא היה בו ריח, שמוליד דבר חדש קרוב הוא לעושה מלאכה חדשה... ואם כבר היה מונח מין בושם זה על הבגד, זה בענין שכבר נכנס ריח הבושם בבגד, מותר להניח עליו ביו"ט עוד ממין בושם זה כדי להוסיף ריח בושם זה בבגד, אבל אסור להניח מין בושם אחר שהרי הוא מוליד ריח חדש בבגד ביו"ט".

אנו למדים שלפי דברי הרבי מלאדי יש להבדיל בין כמות הריח ל איכות הריח, שינוי באיכות הריח נחשב כריח חדש, מה שאין כן בהגברת כמות הריח.

החידוש עפ"י שו"ע הרב:

מחבר המאמר מסכם את הדין בצורה הבאה:
עיינו בקטע ג' 3 וסכמו את המסקנות העולות מסוגיה זו.

1. _____
2. _____
3. לפי זה לומדים _____
4. כמו כן, אין איסור _____

הקשר בין מוליד זרם ומוליד ריח

קרא במאמר את קטע ד' בענין הקשר בין מוליד זרם ומוליד ריח.

מוליד ריח קיים בשני אופנים, מה הם? קטע ד1

- א. _____
- ב. _____

קטע ד 2

האם דומה פעולה זו להולדת החשמל (ציין 2 עד 3 תשובות)

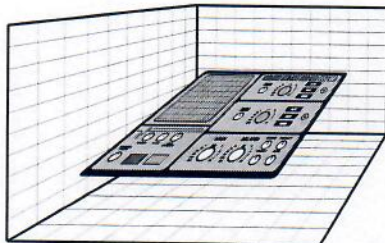
- א. _____
- ב. _____
- ג. _____

פרופ' זאב לב ממשיך ומציין: קטע ד 3+4

"מ"מ מכיון שזקן ההוראה של הדור הקודם בעל ה"בית יצחק" סבר בפשטות שיש איסור מוליד זרם הנלמד מאיסור מוליד ריח, ורוב האחרונים הלכו בעקבותיו [שימו לב שאין הוא חולק על פסיקות הדור הקודם]-
לכן יש לפרשם שהבגד המבושם או החרס המבושם שקלטו את הריח הם יצירה חדשה מבחינה זאת שיש להם תכונה חדשה וריח חדש לכן יש להשוותם למקור אנרגיה.

חשוב לזכור

לענין הגדלת זרם חשמלי והקטנתו-
זיכרו את הלימוד שתוספת ריח אינה בגדר "מוליד"
ולכן מותר להחזיר אתרוג למקום ממנו נלקח למרות שיהיה שינוי והריח יגבר/יתחזק.
כך במעגל חשמלי תהיה כנראה מותרת תוספת זרם כפי שמותר להוסיף ריח.
אך לצדדים ההלכתיים: איך? וכיצד? -
נדון בפעם אחרת.

לעיון נוסף: קטע ה'

טופס דווח לקבוצה ה'1

מחבר המאמר _____
 הלקוח מתוך הספר _____.

המחבר מנתח את הצד הטכני של חיבור מעגל חשמלי מבחינה מדעית ולאחר מכן ניגש לניתוח ההלכתי של "חיבור מעגל בשבת",

המחבר מביא את פסיקת ההלכה של _____
 פסיקתו היא: יצירת זרם חשמלי אסורה משום _____
 הפסיקה המתבססת על סוגיה בגמרא _____
 תקציר הסוגיה _____

איסור מוליד אסור מ- _____ (דרבנן, דאורייתא)
 השו"ע פסק _____
 שונה הדין ממקרה האתרוג (העזרו בלשון השו"ע) _____

שתי המסקנות: א. _____
 ב. _____
 מוליד ריח אינו דומה להולדת זרם חשמלי-
 דוגמא אחת _____

אבל בגלל שזקן ההוראה של הדור הקודם פסק שיש איסור מוליד זרם משום מוליד, אכן נפסק כד-שהם דומים:

בסיום הדיווח לקבוצה צרפו את הדפים לתלקיט וגשו למשימה 7 א'.